

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
**SZPITAL SPECJALISTYCZNY MSWiA
w GŁUCHOŁAZACH
im. św. Jana Pawła II**

48-340 GŁUCHOŁAZY, ul. Mieczysława Karłowicza 40

Tel. 77 43 91 614, 40 80 155; Fax 77 43 93 861

e-mail: dyrekcja@szpitalmsw-glucholazy.pl www.szpitalmsw-glucholazy.pl

NIP 755-16-33-549 REGON 531172135

Nadciśnienie tętnicze

Co to jest ciśnienie tętnicze krwi?

Serce działa jak pompa. W czasie skurczu serce wyrzuca porcję krwi do tętnic, która dociera do wszystkich narządów, a następnie płynie żyłami z powrotem do serca.

Nacisk przepływającej krwi na ścianę naczyń tętniczych to właśnie ciśnienie tętnicze.

Ciśnienie skurczowe

Najwyższe ciśnienie w układzie tętniczym w czasie skurczu serca i wyrzutu krwi do aorty oraz dużych tętnic.

Ciśnienie rozkurczowe

Najniższe ciśnienie w układzie tętniczym w czasie rozkurczu serca.

Kategoria	Ciśnienie skurczowe	Ciśnienie rozkurczowe
Optymalne	< 120 mmHg	< 80 mmHg
Prawidłowe	120-129 mmHg	80-84 mmHg
Wysokie prawidłowe	130-139 mmHg	85-89 mmHg
Stopień 1 nadciśnienia	140-159 mmHg	90-99 mmHg
Stopień 2 nadciśnienia	160-179 mmHg	100-109 mmHg
Stopień 3 nadciśnienia	≥ 180 mmHg	≥ 110 mmHg

Bez względu na wiek pacjenta powtarzające się wartości pomiarów ciśnienia powyżej 140/90 mmHg powinny być interpretowane jako nadciśnienie. Takie wartości wskazują na konieczność rozpoczęcia leczenia.

Jakie objawy są charakterystyczne przy wystąpieniu nadciśnienia tętniczego?

Nadciśnienie w początkowym okresie często przebiega bezobjawowo.

Czasem po wysiłku lub zdenerwowaniu można odczuwać ból głowy. Ból ma charakter „pulsujący” i zlokalizowany jest najczęściej z tyłu głowy.

Występują również kołatania serca.

Pojawiają się także zaczerwienienia twarzy lub/i uczucie suchości gałek ocznych.

Często pacjenci nie mają żadnych objawów mimo, że wartości ciśnienia są wysokie.

Należy więc mierzyć ciśnienie tętnicze przynajmniej raz w roku, a przy stwierdzeniu granicznie wysokich wartości (powyżej 130/85mmHg) pomiarów należy dokonywać częściej.

Jakie czynniki wpływają na wzrost ciśnienia tętniczego krwi?

- stany emocjonalne (stres, złość, strach, radość),
- wysiłek fizyczny,
- używki (palenie tytoniu, picie alkoholu),
- temperatura,
- ból,
- choroby nerek i dróg moczowych,
- choroby układu krążenia,
- zaburzenia neurologiczne,
- wiek,
- zmienność dobową.

Czy nadciśnienie tętnicze jest groźne?

Nadciśnienie tętnicze to najczęstsza przyczyna udarów mózgowych czy zawałów mięśnia serca.

Jak można wykryć nadciśnienie tętnicze?

Prostym sposobem wykrywania nadciśnienia tętniczego jest samokontrola przy użyciu automatycznych aparatów do pomiaru ciśnienia tętniczego.

W przypadku stwierdzenia jego podwyższonych wartości, tzn. >140/90 mmHg lub >130/80 mmHg u osób chorych na cukrzycę należy zgłosić się na wizytę u lekarza pierwszego kontaktu.

Jak należy mierzyć ciśnienie?

Na 30 minut przed wykonaniem pomiaru nie należy pić kawy, nie palić tytoniu.

Najlepiej mierzyć ciśnienie rano, na czczo, przed przyjęciem jakichkolwiek leków.

Pomiar powinien być wykonany w cichym pomieszczeniu.

Pomiaru dokonywać w pozycji siedzącej: oparcie pleców, zachowanie lekko rozsuniętych nóg, stabilne położenie stóp na podłodze lub leżącej.

Przed pomiarem należy pamiętać o kilkuminutowym odpoczynku, co najmniej 5-10 minut.

Ramię, na którym wykonywany jest pomiar, powinno znajdować się na wysokości serca bez względu na pozycję ciała.

Ważne jest prawidłowe założenie mankietu, którego dolny brzeg powinien znajdować się 3 cm powyżej zgięcia łokciowego.

Ręka, na której wykonywany jest pomiar nie powinna być uciskana przez ubranie, dlatego należy ściągnąć odzież z górnej części ciała i nie podwijać rękawów.

Pomiar powinien być wykonany dwa razy dziennie o tej samej porze.

Jakim aparatem należy mierzyć ciśnienie tętnicze krwi?

Dla pomiarów ciśnienia wykonywanych w warunkach domowych najlepsze są aparaty automatyczne, z mankietem, z pamięcią poprzednio wykonywanych pomiarów.

Aparaty powinny posiadać certyfikat jakości.

Na każdym mankiecie zapisana jest informacja dla jakiego obwodu ramienia jest przeznaczony – standardowe mankiety są przeznaczone dla obwodu 24-32cm.

Należy pamiętać o doborze mankietu.

Nie poleca się aparatów nadgarstkowych – są zwykle mało dokładne.

Jak postępować w przypadku nadciśnienia?

Dokonaj zmiany stylu życia.

Postaraj się schudnąć i utrzymywać prawidłową masę ciała.

Stosuj odpowiednią dietę.

Wyeliminuj picie alkoholu.

Zadbaj o zwiększenie aktywności fizycznej stosownie do wieku, chorób współistniejących i swoich preferencji.

Bądź pod opieką lekarza.

W przypadku konieczności przyjmowania leków, zażywaj je regularnie zgodnie z zaleceniami lekarza.